

Sammendrag av mandat for den norske delegasjonen til det 19. Partsmøtet under CITES, Panama City 14. - 25.11.2022

Partsmøter under Konvensjonen om internasjonal handel med truede arter av vill fauna og flora (Cites) arrangeres hvert tredje år. Det 19. partsmøtet (CoP 19) avholdes i Panama City, Panama fra 14. til 25. november 2022. Rett forut for møtet og rett etter møtet arrangeres i tillegg møter under Cites stående komite. Dette sammendraget omtaler de viktigste sakene partsmøtet skal ta stilling til, som er av interesse for Norge.

Det er 89 saker og 52 listeforslag som skal behandles på CoP 19. Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) har vurdert listeforslagene som er fremmet. I tillegg har CITES-Sekretariatet og IUCN gitt sine vurderinger av listeforslag før partsmøtet. Ekspertpanelet i FAO (FNs organisasjon for ernæring og landbruk) har vurdert forslagene som omhandler akvatiske arter.

Kapittel 2. Administrative og finansielle forhold

7.4 Budsjett og arbeidsprogram for 2023-2025

Sekretariatet har over tid hatt betydelig økning i sin arbeidsmengde, mens økning i tilgjengelige ressurser ikke har vært tilstrekkelig. Det presenteres tre scenario, hvor scenario 1 og 3 ser ut til å kunne opprettholde dagens aktivitetsnivå. For Norges del utgjør forskjellen mellom høyeste og laveste scenario et årlig bidrag på US\$ 52 135 til US\$ 50 224 (i 2022 var årlig bidrag US\$ 45 493).

7.6. Sponsored delegates project

Sponsored delegates project gir støtte for reisekostnader til delegater fra utviklingsland for å delta på Partsmøte. Prosjektet foreslås videreført uten større endringer. Norge takkes i dokumentet for sitt bidrag (NOK 500,000).

Kapittel 3. Strategiske saker

10. CITES strategiske visjon

Forslag til om videreføring av arbeidet med CITES strategiske visjon i neste periode, og dermed bidrag til *post-2020 Global Biodiversity Framework*.

13. Engasjement av urfolk og lokalsamfunn (IPLCs)

Det ble vedtatt nedsatt en arbeidsgruppe på forrige Partsmøte for å se på inkluderinger av hensyn til urbefolkning og lokalsamfunn i arbeidet med Konvensjonen. Siden arbeidet ikke kunne gjennomføres som planlagt til CoP19, vil forslagene til vedtak gjøre at arbeidet som ble vedtatt på CoP18 kan fullføres til CoP20.

14. Livsgrunnlag (livelihoods)

Må sees i sammenheng med forrige punkt. Arbeidsgruppen her skulle se på partslands inkludering av urbefolkning og lokalsamfunn i sin beslutningstaking. Siden arbeidet ikke kunne

gjennomføres som planlagt i forrige periode, vil forslagene til vedtak gjøre at arbeidet kan fullføres til CoP20.

17. Samarbeid med organisasjoner og multilaterale miljøavtaler

Saken omfatter flere ulike samarbeid, blant annet 17.1; Biodiversitets-relatert konvensjoner ([CBD](#), [CMS](#). Jf. [Res. Conf 16.4](#)), 17.3; [IPBES](#) jf. [Res. Conf 18.4](#), og 17.5; [ICCWC](#) jf. [Res. Conf 11.3 \(Rev Cop18\)](#). Foreslåtte vedtak viderefører arbeidet med de ulike samarbeidene, også i lys av CITES strategiske visjon, jf. sak 10.

19. CITES og skog

Sekretariatet har fremmet forslag om resolusjon *CITES og skog*, som et strategisk rammeverk under konvensjonen for å strømlinjeforme implementeringen av skogrelevante mandater og bidra effektivt til global skogpolitikk og -initiativer. Stående komite (SC74, mars 2022, Lyon) besluttet imidlertid at det var for tidlig å legge fram en resolusjon om *CITES og skog* for det 19. Partsmøtet. To forslag til vedtak vil gjøre det mulig for Sekretariatet, Plantekomiteen og Stående komité å videreføre sitt arbeid for å utvikle en resolusjon om *CITES and Forests*, frem mot det 20. Partsmøtet.

20. CITES Tree species programme (CTSP)

CTSP tar sikte på å forbedre og styrke skogstyringen (forest governance) for å sikre fordeler fra langsiktig bevaring av arter og for å bidra til rural utvikling i ofte avsidesliggende områder; bærekraftig økonomisk vekst på landnivå og langsiktig fattigdomsbekjempelse. Norge takkes i dokumentet for sitt generøse bidrag til CTSP gjennom UN-REDD prosjektet [Sustainable Forest Trade in the Lower Mekong region](#). CTSP er nå i avsluttende fase og foreslås videreført i en fase 2, gitt finansiering.

Kapittel 4: Tolknings- og implementeringssaker

26. Gjennomgang av resolusjoner

Omfatter en innholdsmessig revisjon av en rekke resolusjoner, hovedsakelig presiseringer av tekst som ikke endrer innholdet i vesentlig grad.

37. Miljøkriminalitet koblet til Internett

Forslag til endringer i Res. Conf 11.3 (Rev CoP18) samt forslag til vedtak 19.AA – 19.CC vil videreføre og styrke arbeidet mot miljøkriminalitet koblet til internett, blant annet gjennom styrking av samarbeidet med ICCWC, erfarings- og beste praksis-utveksling mellom Parter, publisering av forskning på sammenhengen mellom bruk av internett og miljøkriminalitet. Partene oppfordres til bruk av INTERPOL's retningslinjer [Wildlife Crime Linked to the Internet: Practical Guidelines for Law Enforcement Practitioners](#).

38. Etterspørselsdpende tiltak for bekjempelse av illegal handel

Videreføring av konvensjonens arbeid med etterspørselsdpende tiltak gjennom endringer i Res. Conf 17.4 og vedtak 19.AA – 19.CC, gjennom implementering av *CITES guidance on demand-reduction strategies to combat illegal trade in CITES-listed species* (Annex 3) og 5-steps tilnærming for endring av forbrukeratferd.

39. Innenlandske markeder for ofte ulovlig handlede eksemplarer

Presentasjon av studie blant ti Parter om innenlandske markeder for ofte ulovlig handlede eksemplarer (eksklusiv elefant), som konkluderer med (a) internetthandel representerer et stort smutthull med tanke på regulering av handel med Appendix I-arter, og (b) ordninger med sertifikat for innenlands besittelse for Appendix I-arter kan bidra til bedre regulering. Forslag til nytt punkt e) i Res. Conf, 11.3 (Rev CoP18) anbefaler partene å vurdere innenlandske tiltak for regulering av handel med Appendix I-arter, men foreslåtte vedtak viderefører Stående komité sitt arbeid mot det 20. Partsmøtet.

42. Formålscoder på CITES-tillatelser og sertifikat

Forslag til nye definisjoner av formålscodene 'Z', 'M', 'E', 'N' og 'L', sammen med endringer for å gi ytterligere veiledning om valg av formålscode, jf Res. Conf. 12.3 (Rev. CoP18), med endringer for Res. Conf. 5.10 (Rev. CoP15) *Definisjon på primært kommersielt formål*, Res. Conf. 17.8 *Kassering av ulovlig omsatte og konfiskerte eksemplarer av CITES-listede arter*, og Res. Conf. 18.7 *Lovlig ervervsfunn*.

49. Introduksjon fra det åpne hav

Regjeringskonferansen om et internasjonalt juridisk bindende instrument under UNCLOS (United Nations Convention on the Law of the Sea) har gjennomført fem sesjoner. Den femte sesjonen er suspendert og det forventes at denne gjenopptas tidlig i 2023. Denne sesjonen markerer slutten på mandatet gitt under generalforsamlingens res. 72/249, og en ny resolusjon er nødvendig for å gi et mandat for videreføring.

Sekretariatet rapporterte til det 74. møtet i Stående komité på implementering av Res. Conf 14.6, (Rev. Cop16) *Introduksjon fra det åpne hav*, at CITES-bestemmelser som regulerer handel med listeførte marine arter ennå ikke er tilstrekkelig forstått og implementert av Partene. Foreslått vedtak 19AA – 19DD vil videreføre Sekretariatet og Stående komité arbeid i neste intersesjonelle periode.

Kapittel 5: Artsspesifikke saker

61. Europeisk ål (*Anguilla anguilla*)

Det 31. møte i Dyrekomitéen ble enige om å gjøre ny vurdering av bruk av [kildekode 'R'](#) for eksemplarer av europeisk ål fra akvakultur produksjonssystem, samt risiko og fordeler ved reintroduksjon i naturen. Dyrekomitéen har videre foreslått arten egnet for case studie for kommende workshop på NDF (non-detriment finding), jf vedtak 18.132. Forslaget ble støttet av det 74. møtet i Stående komité, med presisering om videre overvåking av illegal handel, samt oppfølging mot [WCO](#). Vedtak 19.AA – 19-DD viderefører arbeidet.

65. Haier og rokker (*Elasmobranchii spp.*)

Foreslåtte vedtak 19.AA – 19.DD oppmuntrer partsland til å dele nasjonale forvaltningstiltak, data om fangst og lager med haifinner og jobbe for å stoppe illegal handel med haier. Vedtakene instruerer Sekretariatet til å fortsette samarbeidet med regionale fiskeforvaltingsområder (RFMO) og FAO hvis de mottar finansiell støtte til dette. Sekretariatet skal også fortsette arbeidet med identifikasjons-hjelpemidler og gjennomgang av handelsdatabasen for mulige uoverensstemmelser. Sekretariatet skal også jobbe med innhenting av NDF'er fra Partsland, samt

annen relevant informasjon fra Partsland. Stående komite instrueres til å utvikle forskjellige veiledere på temaet.

Kapittel 6. Listeforslag

37. Requiem sharks (*Carcharhinidae* spp.)

Forslag om å oppføre 19 arter på liste II med argument om "look-alike" for hele familien. Forslaget innebærer at alle arter i familien blir listet på liste II. Ekspertpanelet i FAO mener forslaget som helhet ikke oppfyller kriteriene. CITES-sekretariatet støtter forslaget, og vurderer at syv av de 54 artene i familien kan kvalifisere for liste II og at effektiv implementering av deres listing forutsetter at lignende arter i familien også er oppført på liste II. VKM mener at artene oppfyller kriteriene for listing. IUCN mener majoriteten av artene oppfyller kriteriene for liste II.

38. Hammerhaier (*Sphyrnidae* spp.)

Forslag om en art på liste II med argument om "look-alike" for hele familien. Forslaget innebærer at alle arter i familien blir listet på liste II. Ekspertpanelet i FAO, VKM og IUCN mener kriteriene for listing er oppfylt. CITES-sekretariatet konkluderer med at forslaget virker å oppfylle kriteriene for listing.

40. Gitarfisk (*Rhinobatidae* spp.)

Forslag om seks arter på liste II med argument om "look-alike" for hele familien. Forslaget innebærer at alle arter i familien blir listet på liste II. Ekspertpanelet i FAO mener forslaget som helhet ikke oppfyller kriteriene. Både VKM og IUCN mener familien oppfyller kriteriene for listing. CITES-sekretariatet vurderer at to av de seks artene oppfyller kriteriene for liste II, men anbefaler en føre-var tilnærming og støtter forslaget.

42. Sjøgurker (*Thelenota* spp.)

Forslag om tre arter på liste II med argument om "look-alike" for hele familien. Forslaget innebærer at alle arter i familien blir listet på liste II. Ekspertpanelet i FAO mener forslaget som helhet ikke oppfyller kriteriene. VKM mener at kriteriene ser ut til å være oppfylt. IUCN mener at to av artene kan oppfylle kravene til listing, men at det ikke er tilstrekkelig bevis for den tredje arten. IUCN mener også at de tre artene kan skilles fra hverandre både i våt og tørket form. CITES-sekretariatet konkluderer med at én av artene kan oppfylle kriteriene, men at det er usikkerhet rundt de andre to artene. Sekretariatet anbefaler å ta en føre-var-tilnærming for to av artene.

45. Rosenrot (*Rhodiola* spp.)

Forslag om to arter på liste II med argument om "look-alike" for hele slekten og annotasjon #2 (angir alle deler og produkter, unntatt, frø og pollen; og ferdige produkter pakket og klare for salg). Forslaget innebærer at alle arter i slekten blir listet på liste II, men kun visse deler/produkter blir omfattet (først og fremst jordstengler i rå, tørket eller pulverform). VKM mener artene oppfyller kriteriene for listing. IUCN mener at én av artene oppfyller listekriteriene, og at den andre arten oppfyller kriteriet som "look-alike". CITES-sekretariatet konkluderer med at regulering av handel med de to artene kan være nødvendig og at det er utfordrende å skille artene i slekten fra hverandre.

Andre relevante saker

23. CITES' rolle i å redusere risikoen for fremtidig forekomst av zoonotisk sykdom assosiert med internasjonal handel med dyreliv

Saken inneholder to underpunkter. 23.1 er utarbeidet av Stående komité, som foreslår flere vedtak og endringer i resolusjon 10.21 for å styrke arbeidet med zoonotiske sykdom assosiert med internasjonal handel med dyr. Imidlertid har flere afrikanske land sendt inn et mye mer omfattende forslag som understreker viktigheten av *Én helse* og foreslår en ny resolusjon på temaet i CITES. Det forventes en diskusjon om dette på Partsmøtet og mulig arbeidsgruppe på disse sakene.

29.1 Implementering av artikkel XIII og resolusjon 14.3

Det blir i saken trukket frem at EU og Storbritannia har behandlet oppdrettere av liste I-arter som hobbyoppdrettere og dermed tillatt kommersiell handel med disse artene (mange arter av papegøyer). EU og Storbritannia har dermed ikke forsøkt å registrere disse oppdretterne i CITES.